

DAUGIAMEČIŲ ŽOLINIŲ AUGALŲ POPULIACIJŲ VERTINIMO HERBOCHRONOLOGIJS METODAIS GALIMYBĖS

SANTRAUKA

Magistriniame darbe pateikiami gausialapio lubino (*Lupinus polyphyllus*), aukštosios dedešvos (*Malva alcea*), valgomosios rūgštinės (*Rumex acetosa*), tankiažiedės rūgštinės (*R. confertus*), bukalapės rūgštinės (*R. obtusifolius*), paprastosios varnalėšos (*Arctium tomentosum*), paprastosios trūkažolės (*Cichorium intybus*), Sosnovskio barščio (*Heracleum sosnowskyi*), valgomąjo krieno (*Armoracia rusticana*) metinių rėvių išsidėstymo šaknyse aprašymai. Išsamiai išnagrinėtos trys skirtingos gausialapio lubino (*Lupinus polyphyllus*) populiacijos, įvertinant koreliacijas tarp augalo amžiaus ir kitų morfometrinių parametrų: vegetatyvinių ūglių skaičiaus, generatyvinių ūglių ilgio ir skaičiaus, žiedyno ilgio, ankščių ir subrandintų sėklų skaičiaus.

Gausialapis lubinas (*L. polyphyllus*) išsamiai tyrinėjamiems herbochronologiniams tyrimams pasirinktas dėl spartaus plitimo natūraliose ir suardytose buveinėse, didelės antžeminės biomasės, didelio konkurencingumo. Herbochronologiniais metodais išanalizuotos trys skirtingos gausialapio lubino (*L. polyphyllus*) populiacijos, jose nustatytos silpnos koreliacijos tarp augalų amžiaus ir tirtų antžeminių dalių. Tiek skirtingose populiacijose augę augalai, tiek tų pačių populiacijų vienodo amžiaus individai labai skiriasi pagal išaugintą vegetatyvinių ir generatyvinių ūglių skaičių, subrandintą sėklų kiekį. Šie tyrimai parodė, kad vertinant augalus vien pagal morfologinius požymius, tiksliai nustatyti augalo amžių sunku, nes neatsižvelgiama į augalo augimo sąlygas, kurios galėjo skatinti, ar priešingai – slopinti, kai kurių antžeminių dalių augimą ir formavimąsi. Todėl kai kurių žolinių augalų populiacijų amžinę struktūrą tikslinga vertinti pagal šaknyse susidarančias metines rieves.